

NOTATKI PRZYRODNICZE

Ptaki

Piotr Wilniewicz

PIERWSZE STWIERDZENIE ŚWISTUNKI ŻÓŁTAWEJ *Phylloscopus inornatus* W KRAJNIE GÓR ŚWIĘTOKRZYSKICH

9 IX 1998 podczas obozu ornitologicznego na stawach w Górkach (gm. Wiślica, woj. świętokrzyskie) zaobserwowałem 1 os. świstunki żółtawej (Akceptacja KF PTZool.). Moją uwagę zwróciło nieznane mi dotąd wabienie. Był to głośny i ustawnie powtarzany głos kontaktowy o narastającym tempie, brzmiący jak wysokie w tonie nie podzielone na sylaby „tsuiit”. Wabienie to było bardziej przeciągłe niż typowe dla piecuszka *Phylloscopus trochilus*: „fuid”. Ptak poruszał się w koronach szpaleru średniowysokich wierzb, porastających groblę. To przebywanie w najwyższych partiach drzew jest typowe dla świstunki żółtawej (Lewington *et al.* 1991). Samego ptaka mogłem obserwować przez około 4 minuty, albowiem przemieszczał się powoli, wykazując jednak dużą ruchliwość. Był to ptak bardzo mały, jego sylwetka sprawiała wrażenie jakby była wypadkową sylwetek świstunki żółtawej *Phylloscopus proregulus* i pierwiosnka *Phylloscopus collybita*: z jednej strony widać było pewną krępość w tej sylwetce, z drugiej uwidaczniała się smukłość, której brak u świstunki żółtawej. Ogólna kolorystyka opisywanego osobnika przypominała mysikrólika *Regulus regulus*, ale była nieco bardziej skontrastowana. Wierzch ciała był ogólnie oliwkowozielony, posiadający następujące, kontrastujące całościowo elementy: jasnożółtą brew, podkreśloną od spodu poprzez ciemny pasek oczny (brew ta była długa, sięgająca głęboko na potylicę), dwa jasnożółte paski pokrywowe, dodatkowo skontrastowane poprzez ogólnie ciemne skrzydła, brzegi lotek trzeciorzędowych barwy białawej. Warty odnotowania jest brak jasnej plamy na kuprze, typowej dla świstunki żółtawej. Nie zauważyłem również śladowego jasnego paska, który przebiega przez środek ciemienia u niektórych osobników świstunki żółtawej. Spód ciała brudnobiały, z zauważalnie ciemniejszą spodnią stroną ogona. Jeszcze jednym szczegółem, który pomimo swej subtelności rzucał się w oczy, było niewielkie żółte pole, umiejscowione tuż przy skrajnych pokrywach skrzydeł na boku ciała. Ubarwienie nieopierzonych części ciała przedstawiało się następująco: oko i dziób ciemne, nogi jasne żółtawe.

Dotychczas świstunkę żółtawą obserwowano w Polsce 46 razy, były to niemal wyłącznie osobniki chwyte w sieci w ramach Akcji Bałtyckiej (Komisja Faunistyczna 1997). Z głębi łąd znane są tylko trzy obserwacje: wiosna 1913 pod Otmuchowem, wrzesień 1927 pod Oleśnicą i Wilga n. Wisłą – 1 X 1988 (Komisja Faunistyczna 1990, Tomiałoć 1990).

Literatura

- Komisja Faunistyczna 1990. *Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 1988*. Not. Orn. 31: 67-85.
- Komisja Faunistyczna 1997. *Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 1996*. Not. Orn. 38: 291-311.
- Lewington I., Alstrom P., Colston P. 1991. *A field guide to rare birds of Britain and Europe*. Harper, Collins.
- Tomiałoć L. 1990. *Ptaki Polski, rozmieszczenie i liczebność*. PWN, Warszawa.

Adres autora:

Piotr Wilniewicz, ul. Paderewskiego 15/3, 25-017 Kielce

FIRST RECORD OF THE YELLOW-BROWED WARBLER *Phylloscopus inornatus* IN THE ŚWIĘTOKRZYSKIE (HOLY CROSS) MOUNTAINS

Summary

One individual of the yellow-browed warbler was observed on fish ponds in the village of Górki (50°20' N, 20°45' E) on 9 September, 1998. This is the fourth inland record of this species. Accepted by the Avifaunistic Commission.